

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Przekład tekstów prawnych i prawniczych			9.4.0475
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	forma	stacjonarne
		moduł	przekład-komunikacja-kultura
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Wanda Stec; dr hab. Magdalena Jaszczewska; dr hab. Zoja Nowożenowa, profesor uczelni; dr Ewa Konefał; prof. dr hab. Alicja Pstyga; dr Tatiana Kananowicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - aktywne uczestnictwo w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - samodzielne przygotowanie się do zajęć i wykonanie zadań domowych, w tym ćwiczeń gramatyczno-tłumaczeniowych;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - analiza przedtłumaczeniowa i pisemne tłumaczenie tekstów;	
Liczba godzin		30 godzin - praca zaliczeniowa - przetłumaczenie fragmentów tekstów.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.		Razem: 100 godzin = 4 ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy		- polski	
- fakultatywny (do wyboru)		- rosyjski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Analiza tekstów połączona z dyskusją dydaktyczną. Tłumaczenie tekstów – prezentacja indywidualnej pracy na forum grupy, porównanie wersji tłumaczeń, omówienie, komentarz, korekta. Rozwiązywanie zadań – ćwiczenia językowo-tłumaczeniowe, praca z tekstami paralelnymi. Prezentacja multimedialna w charakterze wprowadzenia do tematu oraz teoretycznego uzupełnienia rozpatrywanych zagadnień.		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie z oceną na podstawie:	
		• obecności i aktywnego udziału w zajęciach – 15% oceny,	
		• systematycznego samodzielnego przygotowywania w ramach prac domowych pisemnych tłumaczeń tekstów zleconych przez prowadzącego – 20% oceny,	
		• rozwiązywania zadań – 15% oceny,	
		• pisemnej pracy zaliczeniowej polegającej na przetłumaczeniu wybranych fragmentów tekstów – 50% oceny.	
		Kryterium oceny dokonywanych przekładów stanowi ich poprawność merytoryczna i językowa – dopasowanie znaczeń, właściwy dobór terminologii, kolokacji i konstrukcji składniowych, poprawność leksykalna, gramatyczna i stylistyczna.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Udział w analizie tekstów i dyskusji	Samodzielne tłumaczenie tekstów, prezentacja swojej wersji na forum grupy	Wykonywanie ćwiczeń językowo-tłumaczeniowych	Pisemna praca zaliczeniowa (tłumaczenie fragmentów tekstów)
Wiedza				
K_W02	x		x	
K_W05	x		x	
K_W11	x	x	x	x
Umiejętności				
K_U06	x	x		
K_U09	x	x	x	
K_U10		x	x	x
K_U11		x	x	x
K_U12	x	x	x	x
Kompetencje społeczne				
K_K01	x	x	x	x
K_K02	x	x	x	x
K_K04	x	x	x	x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Wybór specjalności „Przekład – komunikacja – kultura”

B. Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu przekładoznawstwa, a także znajomość języka rosyjskiego oraz polskiego na poziomie pozwalającym opanowanie treści przedmiotu.

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów ze specyfiką języka prawa oraz przekładu prawniczego. Przyswojenie słownictwa z wybranych dziedzin prawa w obu językach – w zakresie przekładanego materiału. Nabycie umiejętności przygotowania się do tłumaczenia, w tym wyszukiwania i analizowania informacji w celu interpretacji tłumaczonych tekstów. Kształtowanie umiejętności tłumaczenia tekstów prawnych i prawniczych, w oparciu o posiadaną wiedzę z zakresu języka i przekładu.

Treści programowe

Teoretyczne i praktyczne wprowadzenie do tematu języka prawa i przekładu prawniczego. Język prawny a język prawniczy – charakterystyka, przykłady, teksty. Polskie i rosyjskie słownictwo specjalistyczne (terminologia i kolokacje) występujące w tłumaczonych tekstach. Modalność w tekstach prawnych. Ekwiwalencja, zachowanie precyzji i wierności w tłumaczeniu tekstów prawnych i prawniczych. Nieprzystawalność instytucji prawa, kategorii, pojęć, terminów krajów języka wyjściowego i języka docelowego tłumaczenia – wiedza językowa a przedmiotowa, metody rozwiązywania problemów. Praca z tekstami paralelnymi (wyszukiwanie, porównywanie, wnioski). Warsztat i narzędzia pracy tłumacza tekstów z zakresu prawa. Analiza przedtłumaczeniowa oraz pisemne tłumaczenie tekstów (prawnych i prawniczych) – na język polski i rosyjski. Omówienie i analiza przekładów dokonanych samodzielnie przez studentów pod kątem błędów językowych i tłumaczeniowych. Weryfikacja i korekta tłumaczeń. Przekład tekstów prawa a obrót prawny – legalizacja, specyfika tłumaczenia poświadczanego, tłumacz przysięgły jako zawód regulowany. Etyka i odpowiedzialność w przekładzie prawniczym. Teksty prawne i prawnicze do ćwiczeń – do wyboru przez prowadzącego zajęcia.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć:**

Z teorii i praktyki przekładu prawniczego, I.A. NDiaye i G. Ojcewicz (red.), seria „Teoria i Praktyka Przekładu”, Olsztyn 2013.
 NDiaye I.A., Jeglińska B., Podręcznik dla tłumaczy języka rosyjskiego. Postępowanie przygotowawcze i sądowe, Olsztyn 2012.
 Stec W., Kolokacje prawne jako źródło problemów tłumaczeniowych (na przykładzie polskich i rosyjskich tekstów paralelnych z zakresu prawa karnego procesowego), [w:] „Słowo z perspektywy językoznawcy i tłumacza, t. 7, Frazeologia z perspektywy językoznawcy i tłumacza”, A. Pstyga, T. Kananowicz, M. Buchowska (red.), Gdańsk 2018.
 Стец В., К вопросу о практике и дидактике юридического перевода: об использовании аналоговых текстов и сопоставимых образцов документов, [w:] Вестник, vol. 31, Будапешт 2017.
 Стец В., Об эвфемизмах в юридических текстах: русско-польское сопоставление, [w:] „Текст в культурном, историческом, языковом пространстве”, В.В. Никульцева (red.), Москва 2017.
 Stec W., Stec K., Język prawniczych podręczników akademickich a upływ czasu: wybrane zagadnienia stylistyczne, [w:] „Imiona komunikacji językowej czyli demakijażowanie sensów: księga jubileuszowa dedykowana prof. M. Grabskiej, K. Wojan [i in.] (red.), Gdańsk 2015.

Stec W., Interferencja w przekładzie jako skutek wzajemnych oddziaływań języków (na przykładzie tłumaczeń tekstów z zakresu prawa w parze językowej polski – rosyjski) – referat na LXXVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego: „Kontakty językowe: historia i współczesność”, Gdańsk, 17-18.09.2018.

Materiały autentyczne – teksty prawne i prawnicze, będące w dyspozycji lub opracowane przez prowadzącego zajęcia.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

Kierzkowska D., Tłumaczenia prawnicze, Warszawa 2002.

Choduń A., Słownictwo tekstów aktów prawnych w zasobie leksykalnym współczesnej polszczyzny, Warszawa 2007.

Matulewska A., Jakość przekładu prawniczego a cechy języka prawa [w:] Język. Komunikacja. Informacja, P. Nowak, P. Nowakowski (red.), t. 3/2008.

Любоха-Круглик И., Проблемы перевода правовых и юридических текстов (на материале русского и польского языков), [w:] „Русский язык в польской аудитории”, под ред. А Зыха, Katowice 2005.

„Kodeks zawodowy tłumacza przysięgłego” z dnia 1 października 2018 r. Wersja PDF: <http://tepis.org.pl/wp-content/uploads/Kodeks-zawodowy-t%C5%82umacza-przysi%C4%99g%C5%82ego-2018.pdf>

Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2004 r., Nr 273, poz. 2702).

B. Literatura uzupełniająca

Lingua Iuris, red. A. Mróz, A. Niewiadomski, Warszawa 2010.

Prawo i język, red. A. Mróz, A. Niewiadomski, M. Pawelec, Warszawa 2009.

Pieńkos J., Podstawy juryslingwistyki. Język w prawie – prawo w języku, Warszawa 1999.

Pieńkos, J., Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki. Zakamycze 2003.

Косарева Т.Б., Как научиться переводить юридические документы: Учебное пособие, Москва 2009.

Ванслав М.В., Ярв И.В., Ивлева Е.С., Особенности перевода деловых писем и контрактов, [в:] „Молодой ученый. Филология и лингвистика: проблемы и перспективы” (II) № 02, Челябинск 2013.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W02, K_W05, K_W11 K_U06, K_U09, K_U10, K_U11, K_U12 K_K01, K_K02, K_K04	K_W02, K_W05, K_W11 Student - zna terminologię z zakresu przekładoznawstwa, w szczególności w odniesieniu do przekładu prawniczego (K_W02), - ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę z zakresu translatoryki, w szczególności dotyczącą specyfiki przekładu tekstów prawnych i prawniczych (K_W05), - zna strategię i techniki tłumaczenia oraz warsztat pracy tłumacza tekstów z zakresu prawa w parze językowej polski-rosyjski, w tym przyswaja słownictwo specjalistyczne z wybranych dziedzin prawa oraz konstrukcje gramatyczne w obu językach – w zakresie przekładanego materiału (K_W11).
	Umiejętności K_U06, K_U09, K_U10, K_U11, K_U12 Student - potrafi merytorycznie argumentować zasadność samodzielnie dokonanych wyborów translatorskich, analizować przekłady pod kątem błędów językowych i tłumaczeniowych, szukać optymalnych rozwiązań translatorskich, formułować wnioski (K_U06), - uczestniczy w dyskusji tematycznej, komunikując się w języku polskim i rosyjskim z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla językoznawstwa i translatoryki, ze zrozumieniem specyfiki języka prawa i przekładu prawniczego (K_U09), - potrafi pisemnie tłumaczyć z języka polskiego na język rosyjski i z języka rosyjskiego na język polski w miarę proste teksty prawne i prawnicze (lub ich fragmenty), poprzedzając to przeprowadzeniem ich analizy przedtłumaczeniowej i wykorzystując do tego posiadaną wiedzę z zakresu języka i przekładu oraz umiejętność wyszukiwania tekstów paralelnych i pracy z nimi (K_U10), - posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim i rosyjskim – wykonuje zaawansowane ćwiczenia językowo-tłumaczeniowe oraz pisemne tłumaczenia wybranych tekstów z zakresu prawa lub ich fragmentów w parze językowej polski-rosyjski (K_U11), - prezentuje na forum grupy wyniki swojej pracy językowej i translatorskiej w języku polskim i rosyjskim, przedstawiając, komentując i uzasadniając swoje wersje przekładów i rozwiązanych zadań (K_U12).
	Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02, K_K04

Student

- ma świadomość zakresu swojej wiedzy językowej oraz – w przypadku przekładu prawniczego – rozumie konieczność powiązania jej z wiedzą przedmiotową z różnych dziedzin prawa, w szczególności dotyczącą znajomości polskiego i rosyjskiego słownictwa specjalistycznego (terminologii i kolokacji), występowania modalności w tekstach prawnych, nieprzystawalności instytucji prawa, kategorii, pojęć, terminów krajów języka wyjściowego i języka docelowego tłumaczenia (K_K01),
- jest świadom swoich umiejętności translatorskich i rozumie potrzebę ciągłego dążenia do rozwoju własnych kompetencji w tym zakresie, w celu osiągnięcia ekwiwalencji przekładowej, zachowania maksymalnej precyzji i wierności w tłumaczeniu tekstów prawnych i prawniczych, jak też rozwoju kompetencji personalnych i społecznych niezbędnych do skutecznej komunikacji i tłumaczenia ustnego w środowisku prawnym i urzędowym wykonywanego przez tłumaczy przysięgłych (K_K02),
- prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu tłumacza tekstów prawnych i prawniczych, w tym kwestie związane z obrotem prawnym, w szczególności z legalizacją dokumentów i specyfiką tłumaczenia poświadczanego w Polsce, a także bezwzględnym przestrzeganiem zasad etyki w przekładzie prawniczym i olbrzymią wagą odpowiedzialności ponoszonej przez tłumacza (K_K04).

Kontakt

wanda.stec@ug.edu.pl